

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,

faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-

Nr.

I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) parengė ir teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimo „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – patvirtinti 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programą (toliau – Programa). Taip pat pažymėtina, kad 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujoji Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 7 straipsnio nuostata, kuria nustatoma, kad valstybinę eismo saugumo užtikrinimo politiką formuoja ir valstybinės eismo saugumo užtikrinimo politikos įgyvendinimo priemonės *nacionalinėse plėtros programose* tvirtina Vyriausybė (iki 2021 m. sausio 1 d. galiojo nuostata, kad valstybinę eismo saugumo užtikrinimo politiką formuoja, Valstybinę eismo saugumo programą ir šios programos įgyvendinimo priemonių planą tvirtina Vyriausybė). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Nutarimo projektu siūloma Valstybinę eismo saugumo programą „Vizija – nulis“¹ (toliau – programa „Vizija – nulis“) pripažinti netekusia galios. Siekiant užtikrinti programoje „Vizija – nulis“ numatytų tikslų ir priemonių įgyvendinimą, Nutarimo projektu siūloma pavesti Susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai (toliau – Vidaus reikalų ministerija), Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija) ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai (toliau – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija) pagal kompetenciją programos „Vizija – nulis“ priemonių plano priemones numatyti savo institucijų plėtros programose (kaip pažangos priemonės arba kaip pažangos priemonių veiklas rengiant pažangos priemonių aprašus) arba strateginiuose veiklos planuose (kaip tęstinės veiklos priemonės). Susisiekimo ministerija, kaip institucija, formuojanti eismo saugos politiką keliuose, sieks užtikrinti numatytų priemonių įgyvendinimą ir stebėseną. Pasiūlymas dėl programos „Vizija – nulis“ pripažinimo netekusia galios ir pavedimo suinteresuotoms institucijoms perkelti joje suplanuotas įgyvendinti priemones į kitus strateginio planavimo dokumentus buvo pristatytas 2022 m. vasario 22 d. vykusiame tarpinstituciniame pasitarime (toliau – TAP). Pastabų dėl šio pasiūlymo TAP nepateikta.

Siekiant užtikrinti 2014–2020 m. Europos Sąjungos (toliau – ES) investicijų tęstinumą ir tinkamą priemonių įgyvendinimą, t. y. projektų atitiktis bendriesiems projektų reikalavimams vertinimą, nes dar ne dėl visų Susisiekimo ministerijos administruojamų 2014–2020 m. ES fondų investicijų programos lėšų yra sudarytos sutartys, ir atsižvelgiant į tai, kad 2014–2020 m. laikotarpio priemonės prisideda prie 2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programos²

¹ Patvirtinta Vyriausybės 2020 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. 256 „Dėl Valstybinės eismo saugumo programos „Vizija – nulis“ patvirtinimo“.

² Patvirtinta Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“.

įgyvendinimo ir dėl to negali būti taikomi naujo periodo strateginiai dokumentai, Nacionalinė susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programa³ yra galiojanti ir Nutarimo projektu nepripažįstama netekusi galios.

Priėmus Nutarimo projektą bus įgyvendintos Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 3 straipsnio 26 dalies nuostatos dėl nacionalinių plėtros programų rengimo konkrečioje valstybės veiklos – transporto ir ryšių – srityje.

Nutarimo projekto neigiamų pasekmių nenumatyta. Numatomos teigiamos pasekmės – bus sudarytos prielaidos įgyvendinti 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano⁴ (toliau – NPP) 5 strateginio tikslo „Gerinti transporto, energetinį ir skaitmeninį vidinį ir išorinį junglumą“ 5.3 uždavinį „Gerinti transporto junglumą šalies viduje, su ES valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis, užtikrinti eismo saugumą“ ir 5.4 uždavinį „Gerinti skaitmeninį junglumą ir didinti susisiekimo infrastruktūros panaudojimo efektyvumą bei sektoriaus kuriamą vertę“, 6 strateginio tikslo „Užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, saugoti biologinę įvairovę, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui“ 6.1 uždavinį „Didinti energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalį ir alternatyviųjų degalų vartojimą transporto sektoriuje, skatinti darnų įvairiarūšį judumą ir mažinti transporto sukeltą aplinkos taršą“ ir 10 strateginio tikslo „Stiprinti nacionalinį saugumą“ 10.2 uždavinį „Sukurti ir pritaikyti transporto infrastruktūrą, reikalingą tarptautiniam kariniam judumui“.

Programoje numatytomis pažangos priemonėmis bus prisidedama prie NPP nustatytų horizontaliųjų darnaus vystymosi, inovatyvumo (kūrybingumo) ir lygių galimybių visiems principų įgyvendinimo. Šių principų įgyvendinimas bus planuojamas rengiant pažangos priemonių aprašymus.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektu nėra perkeliama ir (ar) įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projekte neapibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektas buvo teiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai (toliau – Aplinkos ministerija), Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai (toliau – Ekonomikos ir inovacijų ministerija), Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (toliau – Finansų ministerija), Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai (toliau – Krašto apsaugos ministerija), Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija), Sveikatos apsaugos ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų

³ Patvirtinta Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1253 „Dėl Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos patvirtinimo“.

⁴ Patvirtinta Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“.

ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, asociacijai „Infobalt“, Lietuvos verslo konfederacijai, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai.

Į Aplinkos ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Krašto apsaugos ministerijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus buvo atsižvelgta arba neatsižvelgimo priežastys buvo suderintos darbo tvarka. Į dalį Finansų ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos verslo konfederacijos pateiktų pastabų ir pasiūlymų buvo atsižvelgta, dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pridedama Nutarimo projekto derinimo pažyma.

Nutarimo projektas 2022 m. vasario 22 d. svarstytas TAP. TAP iškeltas klausimas dėl Programos pažangos priemonės 10-001-10-02-01 „Pritaikyti TEN-T tinklą tarptautiniam kariniam judumui“ rezultato rodiklių ir jų reikšmių korektiškumo darbo tvarka buvo svarstytas tarpinstituciniuose susitikimuose su Vyriausybės kanceliarijos (toliau – Kanceliarija), Krašto apsaugos ministerijos ir Finansų ministerijos atstovais. Susitikimų metu buvo nutarta patikslinti rodiklių formuluotes bei pradines ir siektinas reikšmes. Patikslinta informacija darbo tvarka suderinta su visomis suinteresuotomis institucijomis. Pažymėtina, kad ateityje, tikslinant NPP, dėl pasikeitusių prielaidų skaičiuojant pažangos priemonės rezultato rodiklių reikšmes, bus peržiūrėtos ir patikslintos NPP poveikio rodiklio 10.2.1. „TEN-T tinklo geležinkelių ir sausumos kelių infrastruktūros dalis, atitinkanti karinio mobilumo reikalavimus“ pradinė ir siektina reikšmės.

TAP taip pat buvo iškeltas klausimas dėl Programoje numatytų finansinių projekcijų, skirtų eismo saugai gerinti Lietuvos regionuose. Vidaus reikalų ministerijos rengiamoje 2022–2030 metų regionų plėtros programoje atlikta eismo saugos problemos teritorinės sklaidos analizė parodė, kad didžiausia eismo įvykių dalis tenka didžiųjų miestų regionams: jiems teko atitinkamai 52 proc. visų žuvusiųjų ir 56 proc. visų sunkiai sužeistųjų eismo įvykiuose 2020 m., vien tik Vilniaus regione buvo 23 proc. visų žuvusiųjų ir 27 proc. visų sunkiai sužeistųjų. Eismo saugos problemai spręsti Programoje finansinės projekcijos (2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų lėšos) yra numatytos tik Vidurio ir vakarų Lietuvos regionui. Tarpinstituciniame susitikime su Kanceliarijos, Finansų ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovais buvo sutarta įsipareigoti bendromis pastangomis ieškoti finansavimo šaltinių eismo saugos problemai Sostinės regione spręsti ir atsižvelgiant į tai, kad Susisiekimo ministerija nedisponuoja kitais finansavimo šaltiniais, kurie galėtų būti panaudoti eismo saugai gerinti Sostinės regione, Nutarimo projekte nurodoma, kad regioninei priemonei visapusiškai įgyvendinti reikės sutelkti papildomus finansinius išteklius. Taip pat susitikimo su institucijų atstovais metu buvo aptartos Programoje numatytos būtinos sąlygos eismo saugos problemai spręsti vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse tikslinimo ar jos eliminavimo galimybės. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalies nuostatas, kuriomis savivaldybėms yra deleguota funkcija organizuoti juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo atlikimą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, ir Juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo reikalavimų ir tvarkos aprašo⁵ (toliau – Aprašas) 3 punkto nuostatą, kuria numatoma, kad Aprašo nuostatos turi būti taikomos ir savivaldybių vietinės reikšmės keliams (gatvėms), ir siekiant pasiekti NPP užsibrėžtų tikslų eismo saugumo srityje, Susisiekimo ministerija Programoje planuojamomis 2021–2027 m. ES fondų investicijomis sudaro galimybę savivaldybėms šalinti juodąsias dėmes ir (ar) avaringas vietas vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kurios bus nustatytos pagal Aprašą.

Organizuotas papildomas susitikimas su Finansų ministerijos atstovais Nutarimo projekte numatytam TV bokšto rekonstrukcijos klausimui aptarti. Susitikimo metu suderinta pozicija, pagal kurią patikslinta informacija Nutarimo projekte ir papildyta informacija Nutarimo projekto derinimo pažymoje.

Nutarimo projekte, atsižvelgiant į TAP pateiktus Finansų ministerijos pastebėjimus, pateikta papildoma informacija apie finansinėse projekcijose nenumatytas, bet 2022 m. biudžete Susisiekimo ministerijai patvirtintas pažangos lėšas, kurios gali būti naudojamos pažangos

⁵ Patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. 3-51 „Dėl Juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo reikalavimų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“.

priemonėms finansuoti. Taip pat numatyta, kad į finansines projekcijas neįtrauktos tęstinės veiklos lėšų sumos (Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos) bus perkeltos į pažangos lėšas patikslinant Nutarimo projektą Susisiekimo ministerijai parengus, vadovaujantis Strateginio valdymo metodika⁶, ir patvirtinus pažangos priemones. Pažymėtina, kad tokia pati sąlyga dėl pažangos lėšų atskyrimo numatyta Vyriausybės 2022 m. vasario 23 d. nutarime Nr. 141 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2022–2024 metų sąmatos patvirtinimo“.

Tikslinant Nutarimo projektą yra įvertintos Kanceliarijos Ekonomikos politikos grupės, Strateginio planavimo ir stebėsenos grupės ir Teisės grupės atstovų pateiktos pastabos. Nutarimo projektas dėl TAP iškeltų klausimų papildomai darbo tvarka derintas su Kanceliarijos Strateginių kompetencijų grupės atstovais.

Nutarimo projektas papildomai patikslintas po pakartotinio svarstymo 2022 m. kovo 15 d. vykusiam TAP, kuriame buvo pateikti pasiūlymai dėl reikalingų atlikti redakcinio pobūdžio patikslinimų.

Siekiant užtikrinti aiškią, suderintą ir optimalią šalies susisiekimo infrastruktūros vystymo kryptį ir atsižvelgiant į Finansų ministerijos rekomendaciją, pateiktą Nutarimo projekto derinimo metu, Programoje nurodytų NPP 5.3 uždavinio „Gerinti transporto junglumą šalies viduje, su ES valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis, užtikrinti eismo saugumą“ ir 5.4 uždavinio „Gerinti skaitmeninį junglumą ir didinti susisiekimo infrastruktūros panaudojimo efektyvumą bei sektoriaus kuriamą vertę“ pažangos priemonėms įgyvendinti numatyta būtina sąlyga – Lietuvos transporto infrastruktūros plėtros iki 2030 m. planas⁷. Atkreiptinas dėmesys, kad šis planas taip pat yra reikiama sąlyga pagal Reglamento (ES) 2021/1060⁸ 15 straipsnį, siekiant pasinaudoti 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai lėšomis. Atsižvelgiant į ribotus finansinius išteklius (2021–2027 m. ES fondų lėšas) ir siekiant užtikrinti didžiausią investicijų efektyvumą, būtinos sąlygos taip pat numatomos sprendžiant darnaus judumo problemas miestuose.

Taip pat norime atkreipti dėmesį, kad NPP numatytos finansinės projekcijos yra nepakankamos įgyvendinti NPP 6.1 uždavinį (*Didinti energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalį ir alternatyviųjų degalų vartojimą transporto sektoriuje, skatinti darnų įvairiarūši judumą ir mažinti transporto sukeltą aplinkos taršą*) visa apimtimi ir pasiekti NPP 6.1 uždavinio rodiklį „Transporto sektoriuje išmetamo ŠESD kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu: -14 proc. (2030)“.

Nutarimo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Biudžeto ir investicijų departamento (direktorius Saulius Kerza, tel. (8 5) 239 3847, el. p. saulius.kerza@sumin.lt) Strateginio planavimo skyriaus (l. e. vedėjo pareigas Jurgita Rimkuvienė, tel. (8 5) 239 3820, el. p. jurgita.rimkuviene@sumin.lt) vyriausioji specialistė Vaida Kazlauskienė, tel. (8 5) 239 3900, el. p. vaida.kazlauskiene@sumin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos patvirtinimo“ projektas, 20 lapų.
2. 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pagrindimas, 28 lapai.
3. 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos problemų–priežasčių analizė, 3 lapai.
4. Nutarimo projekto derinimo pažyma, 5 lapai.
5. Suinteresuotų institucijų, teikusių pastabas, į kurias nebuvo atsižvelgta, raštų kopijos, 8 lapai.

⁶ Patvirtinta Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 141 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“.

⁷ Patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3-86 „Dėl Lietuvos transporto infrastruktūros plėtros iki 2030 m. plano patvirtinimo“.

⁸ Internetinė prieiga: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1060>.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis

Vaida Kazlauskienė, tel. (8 5) 239 3900, el. p. vaida.kazlauskiene@sumin.lt